

Der Schrikkelyke

CONSPIRATIE,

*Onlangs aangelegd om hare tegenwoordige Majesteyten,
Koning William, en Koninginne Maria van den
Throon te lichten, en den Koning van Vrankryk,
beneffens den gewezen Koning Jacobus, in
te brengen, en de stad Londen te ruineren.*

Mitsgaders

Een Relas van de wonderlyke ontdekking desselfs;

Als ook

*Eenige korte Aanmerkingen op de examinatiën van den
Lord Preston, de Majoor Ashton en Mr. Elliot,
die voornamentlyk daar in begrepen waaren.*

Door een Edelman die by hunne te rechtstellingh
is present geweest.

Uyt het Engelsch vertaald.

A M S T E R D A M,

By AERT DIRKSZ. OOSSAEN en JOHANNES
BROERS, Boeckverkoopers. 1691.

V O O R R E D E N

Aen

Alle die de Protestantse Religie, Koning WILLIAM, en Koninginne MARIA, en't oude Engelant beminnen.

IK behoef U lieden niet te zeggen, Messieurs, hoe veelvuldige en rusteloofse poogingen de vyanden van ons dierbaar Vaderland, en noch dierbaarder Religie, sedert de Reformatie hebben aangewend, om die beyde te verdelgen. Ghy kont niet anders als men smerte herdencken wat dbortrapte desseynden dickwils tot dien eynde zyn aangelegt geweest, binnen den tyd uwer geheugenisse, (zonder te rugh te sien na Koningh Jacobus den Eersten, of Koninginne Elizabeth, hooghloffelycker memorie.) Ook vertrouwe ick niet dat gy zoo swack van geloof zijt, dat gy u door alle de bekoorelijke Oratien van de wereld soud laaten perswaderen om uwe eyge zinnen te wederspreken. Want die alleen kunnen ons tot hier toe leeren dat de Hemel zorg voor ons gedragen, en 't zelve ten hoogsten nodig voor ons geweest heeft; nademaal wy zoo weynigh acht op ons zelve hebben geslagen, houdende ons doorgaans, door een zekere stupiditeyt die naast aan betovering paalt, stil en gerust, hoewel in verwachtinge dat het swaardt, 't welck zoo 't scheen maar aan een

dunne draad hing, ons op 't hoofd zoude vallen; schoon wy reden hadden om te gelooven, dat 'er een arm in de Wolcken was, die niet zou toelaaten dat het ons buyten zijne commissie zoude quetsen. Want wat heeft ons anders onder de twee voorgaande en de tegenwoordige Regeeringe tot noch toe bewaard? Want 't zy dat de Throon door een opentlijke Roomsgefinde, of een gewaande Protestant, of een die 't inder daad is, is bezeten geweest; een dingh gaat vast, dat het Pausdom, met desselfs onafscheydelijcke Gezellinne, steeds getracht heeft de overhand te krijgen, en gelyck een recht Politijk naast daar aan toe was, wanneer het verst daar van daan scheem. 't Roomsche Complot ten tyde van Koningh Karel, schoon het nooyt zyn onmiddelyck ooghmerk bereyckte, streckte zich nochtans inder daad verre uyt tot onse ruïne; even als buskruyd in een verwulft, 't welck gesmoort zynde het meeste quaad doet. Een yder weet wel wat een misleycke tack men daar op had ge-ent, en wat een onnatuurlijke vrucht deselve droegh, vermits de Guychgetaars, die 't spel aanvoerden, voorgaven dat zy den Papist in een Presbyteriaan zouden doen verwisselen, dat geen minder mirakel zou geweest zijn, als brood in vleesch te veranderen, terwijl het ondertusschen broodt blyft. Echter is het seeckerder dat zy den eenen Coning (want het is meer dan waarschynelyck) om een luchtje hielpen, terwijl zy den anderen vanden Troon guychgel-den: want hy was weynigh minder dan wegh-getoverd door de kindersteelende Jesuiten; terwijl de Roomsche koophandel somtijds soo wel de lighaamen als de zielen der menschen geldt. En men zoude gedacht hebben dat 'er nu ten beste van allen een braave opredderigh was.

was gemaackt gheweest, vermits de leedige Troon met consent en toejuychinge van alle fraaye luyden, door twee Protestante Princen vervult wierd, welkers daaden, zoo wel als woorden, te kennen gaven dat zy zoo wel waare Beschermers des Geloofs, als der ontwyfelbaare rechten en vryheden hunner Koningryken waren. Doch het magh haar niet gebeuren in ruste te sitten; maar zy schijnen, even als de aaloude Helden, gebooren te zyn tot moeyte, en geschapen om door perijckelen en eere te streven. En waaren de vyanden van haar en de Protestantse Religie (welcks leeven en weezen aan 't haare schijnt verknocht te zyn) maar alle voor haar; was 'er anders geen peryckel dan van Vranckrijcks swaard, of des gewesenen Coninghs dapperheydt, wy soudē soo veel oorzaack van vreeze en bekommeringh niet hebben. Maar wanneer die onwaardeerlijke leevens, beneffens alle het onse, alles dat wy gehazardeerd hebben, alles wat ons lief en waard is, alles wat wy gekoft en betaald hebben, en waar voor wy steeds bidden, en gereedt zyn om voor te vechten; wanneer dit alles, zegh ick, beneffens het Interest van geheel Europa, in zoo groot een perijckel blijft als het ooyt geweest is, van een soort van Volck die geen genade verdienen, en waar aan geen pardon besteed is; zoo en twyfel ick niet, of wy zullen door een rechtvaardige verbolgendheyd tegen haar ontvonckt worden, wenschende dat de Wet zyn vrye loop nu magh hebben, en wy door een dwaaze ontferminge niet langer ons in ghevaar van onze uytterste ruïne stellen.

Ten opzicht nu van hunne desseynen tegenwoordigh,

V O O R R E D E N.

en wat dezelve eenigen tyd herwaards geweest zijn; zal
dit naevolgende eenige voldoeningh kunnen geeven, ter
tijd toe dat men 't geraaden vind een wydloopiger verhaal
uyt te geeven.

VER-

V E R H A E L

Der Schrickelycke

CONSPIRATIE,

Onlangs aangeleght om hare tegenwoor-
dige Majesteyten , Koning William en
Koningin Maria van den
Throon te lichten.

N iemand kan zich inbeelden dat een Complot van zo een gevaarlyke natuyren en wijde uytgestrektheyt , als dit , het welk nu door een wonderlyk toeval der voorzienigheyt op 't Toneel gebracht is , schijnt te weezen , maar van gisteren of eergisteren zoude zijn : Maar gelijk als men ligt kan afneemen , dat bomen die hunne wortels diep in de gront schieten , en hunne telgen wijd en breed in de lucht uytspreyden , niet onlangs geplant zijn ; zo mogen wy om diergelijken reden , ook wel besluyten , dat de oorsprong van dit desseyn veel verder moet gehaald worden dan de onrdekkinge des zelfs ; en de uytflag daar van geeft reden om te vermoeden , dat 'er waarlyk veel meer stak in de Memorie , die men zegt dat verleeden zomer aan den Franschen Koning was gepresenteerd , dan sommige personen hebben wilden dat wy deneken zouden. En zeker 't zou wel de pynce waard zyn te onderzoeken wat van dat Complot geworden is , om 't welke , na zo veele Proclamatien , duydelyk te kennen gevende dat 'er toen quaa de desseynen tegen de Regeering in til waren , en naa 't in hechtenis neemen van zo veel personen daar over , niemand noch ooyt geleden heeft , dan een Plomperd , die niet waar- digh was in 't leven gehouden te worden. Wat reden nu de Regeering hier toe mag gehad hebben , en waarom alle die toen in hech-

hechtenisse waaren, weer ontslagen wierden, gelyck ten zelven tyd My-Lord C. . . en Preston in vryheyd wierden gesteld; Of het geweest is dat de Regeering geresolveerd was om een proef te neemen, of een overdaad van genade en rekkelykheyd iets op de gene die daar in begreepen waaren, zoude werken, dan of de meening was om haar te laten begaan, en den aanslag klaarlyk aan den dag te brengen, is ontegenwoordig werk niet te onderzoeken. 't Gene misschien zekerder zou zyn, is, dat hoe diep ook deze mollen gewroet hebben, hun werck echter niet in duyster is voorgegaan; maar het desleyn is aan eenige Ministers van Staat, (ten minsten aan een) bekend geweest, al eenigen tyd geleeden, zulks dat zy maar weynig treden, tegen de genen waar op 't gemunt was, vorderden; die secreet waaren. 't Welk ons toont dat het de tegehoordige Regeering niet ontbrekt aan personen, die bequaam zyn om diergelyke zaaken gade te slaan, en misschien niet min behendiglyk daar in te werk gaan als Cecil of Walsingham, hebbende verder een groote en gelukkige influentie gehad, om de oogen van sommige personen te openen, die door vooroordeel zo lang verblind, of van verwe verauerd waren geweest, ten opzigt van de eere en oprechtigheyd van een zeker edel persoon, die on-aangezien alle de driftige en haastige censuren over hem gepasseert, echter de voornaamste of eenigste uytvoerder van deze ontdekkinge is geweest.

Schoon men niet zeker weet wat personen zich achter het Tooneel in dit complot gehouden hebben, zo is 't echter bekend genoeg wie daar publyk in zyn begrepen geweest; en de voornaamste Tusschenloopers en Agenten van die zaak, welke nog zo onlangs te recht gesteld, en zo rechtvaardiglyk schuldigh verklaard zyn, waarenden Lord Preston, Majoor Ashton, en Mr. Elliot.

Ashton was certyds, voor de abdicatie des gewezen Konings, door den Majoor Generaal Worden geëmployeerd geweest, en aan de dochter van Mr. Rigby getrouwd; doch of die in 't zelfde dessein begreepen is of niet, zal de tyd leeren.

Belangende de Lord Preston, die is voor dezen genoeg bekend geweest; en 't zou misschien niet buyten de paalen der waarheyd of zeedigheyd gaan, indien men zeyde, dat hy liever had mogen toelaaten dat zyne voorige mislagen in 't vergeetboek waaren geraakt,

raakt, dan door zich dus met zulke gevaarlijke dingen te bemoe-
 yen, oorzaak van te rugge te zien gegeven te hebben, en daar door
 niets dan schande en verderf op zyn eygen hoofd te haalen. Men
 zal gewillig toestaan dat de Familie der Grahams zeer aan den ge-
 weezen Koning Jacobus is verplicht geweest, en dat dankbaarheyd
 indien zy ons niet verder leyd dan tot gerechtigheyd, een zeer ede-
 le en schoone deugd is: maar nochtans behoort een geabuseerde
 dankbaarheyd en cere ons niet tot zoodanige actien te vervoeren
 die verderflijk zyn voor de societeit, waar onder wy bescherming
 genieten, en voor ons Vaderland, waar aan wy nog veel meer ver-
 plicht zijn, dan wy aan eenigh particulier persoon kunnen wezen.
 Want ik wenschte wel te weten, of het iemand excuseren zoude,
 indien hy zyns Vaders huys, of des Stadt gemeene Magazyn in de
 brand stak, om dat hy eertyds door de Dieven van de eene, of de
 bekende vyanden van de andere, was verplicht geweest. Hoe be-
 quaam een persoon nu de Lord Preston voor zodaanig een employ
 was, en hoe dat hy als de voornaamste Beweeger van deeze zaak is
 geweest, zal gemaklik kunnen blyken, indien wy zyn Character
 aanmerken. Hy is (op dat ik ook een vyand niet verongelijke) een
 persoon die met alle treffelijke hoedaanigheden, een edelman voc-
 gende, in den hoogsten graad verzien is: zyn verstand is verre bo-
 ven 't gemeen beloop; hy is wonder in zaaken afgerecht, en immer
 zo onvermoeid in 't uytvoeren van 't gene hy onderneemt. Hy is
 doorgaans aangezien geweest als een man van couragie, en indien
 hy aan sommige neerslagtiger gescheenen heeft toen hy te recht ge-
 steld wierd, als op andere tyden; zoo behoef het niemand vreemd
 te schijnen, dewijl hy bevondt dat al zyn mooi werk ontraveld, en
 de zaak zodaanig geruineert was, dat men ze niet verhelpen kon;
 staande zyn leeven ter genade der getergde Wet, en beleedigde
 Justitie. Voorts is hy een groot meester van behendigheyd, en zy-
 ne woorden zyn zo bekoorlik, en zyne voorstellen zo bevallig, dat
 men naauwliks bequaamer personen zou hebben kunnen uytvin-
 den, om iemand van zyne pligt en gehoorzaamheyd te troonen;
 zulks dat ik my meer verwonder, dat zo een man als hy niet meer
 Profelyten voor zyne Meesters interest heeft gemaakt, dan dat hy
 er zo veel heeft gemaakt. En indien hy in zyne te rechtstelling
 niet zulk een standvastigheyd van gemoed betoonde, als in andere
 deelen van zyn leeven gebleeken is, zo geloof ik dat wy 't zelve aan

een zekere edelaardigheyd moogen toefchrijven, dewyl 't waarfchynelyk is, dat iemand, die wift dat hy zo grootelyks fchuldig was, niet onbefchaamdheys genoeg kon hebben, om hard op zijn onfchuld te ftaan. Waar by nog komt, dat hy de naam draagt van een Protestant, en eertyds Ambaffadeur des Konings van Engeland aan 't Fransche Hof was geweest. De andere twee, die maar als onder-raderen van dit groote beweeg-rad zyn, verdienen niet dat men 'er zo veel tyd en aanmerkinge in dit kort Gefchrift aan verfpild; ook bevind men niet dat zy zo met lofuytingen overladden zyn, als hy is, byna in alle de brieven van de hoofden der party, die in zijne te rechtftelling opentlijk voor den dag quamen; ook zijn zy niet van zo een aanzienelyk Character als hy. Ten opzigt der gene die zich achter de gordyn houden, de tijd mag dezelve verfehuyven en haar ontdekken; want niemand kan denken, dat aan een desfeyn van zodanig een natuur en uytgeftrektheyd maar drie of vier perfoonen zouden vast geweest zyn. Dus veel zal feggenwoordig genoeg zyn, om voldoeninge te geeven wegens de Characters van de voornaamfte Agenten deezer Conspiracie.

Aangaande het onderwerp en de methodé daar van, 't zelve kan niet beter of klaarder blyken, dan uyt de origineele fchriften en brieven van de Conspirateurs en de Bewerkerf zelfs, met hun eygen hand gefchreeven. En zeker daar behoefden geen verwen om 't zelve te hoogen of voort te zetten. De Duyvel is leelijk genoeg van hem zelve; want indien de fchilder hem kon afmaalen zo als hy in der daad is, hy zoud er geen ftaart nog hoorns behoeven by te voegen, om hem fchrikkelijker te maaken. 't Is zeker dat het een wiffe flag zou geweest zijn, en dat het in 't desfeyn of de uytvoeringe des zelfs niet aan de wille manqueerde. „ 't Behelste niets min-
 „ der dan de omkeering der Regeeringe, 't afzetten, indien niet
 „ vermoorden van haare Majesteyten, welke God lang bewaaren tot be-
 „ fchaaminge hunner vyanden, 't inbrengen van een Armée van Fran-
 „ fchen en Vroemdelingen, en zich op hunne invafie met haar te
 „ vereenigen, na dat de fterkte en geftelteniffe der Natie aan haar
 „ was verraden, hebbende een exact verhaal gegeeven van onze
 „ Vloot en Veffingen, met oogmerk om die beyde te verdelgen,
 „ en Londen op een gruwelyke wyze te plaagen. Welke gunft
 de vroomen Burgers zo ligt niet zullen vergeeten hebben; en men heeft reden om te denken dat eenige alhier van een ander Character
 daar

daar op gedoeld hadden kort te vooren eer dit Complot noch rijp was.

Dit is in 't generaal gezegd; maar om tot byzondere zaaken te komen, zo dient geweeten, dat dit ontwerp zo diep en subtiel gelegd was, als de Hel het zou hebben kunnen practificeeren, (hoewel de Verraders die'er begreepen zijn, hier zo wel zullen zeggen als in 't buskruyd-verraad, *dat het de Duyvel was die 't ontdekte*,) om binnen weynig weeken of maanden alles te vermeeligen, 't zoo lang en zo hecht is aangebouwd geweest, door de wonderlijke voorzienigheid Gods, en de vereenigde wijsheyd en dapperheyd der Natie, ten koste van zo veel bloed en geld, als 't ons alreede heeft gestaan. Hier te Lande blijkt het, dat het is voortgezet geweest, sederd, en voor de bravade der Franschen op onze kusten verleeden zomer. Want eenige van de achterhaalde Brieven klaagen geweldig over de te leurstellinge die zy te dier tijd hadden ontmoet, en verzekeren de vyanden onzes Lands, dat het niet was door manquement van een goede geneegenheyd, maar alleen uyt gebreck van een bequaame gelegenheyd, dat zy hunne uyterste bystand niet leenden om 't zelve te verdelgen. Maar men wilde niet dat het volk rebelleeren zoude wanneer zy 't niet konden doen, en zich by de Franschen tot Portsmouth of Devonshire voegen, wanneer zy in den Tour van Londen in hechtenisse waaren. Niettemin zy bespaarden hun ingezette geld, en waaren ontrent deezen tijd gereed, zo 't scheen, voor een ander spel; zulks dat niets haar meer moede (gelijk zy te kennen geeven,) dan dat haare gevankenis de zaak vertraagd had; maar zy beloofden om 't met een dubbelden yver uyt te voeren no dra zy van hunne gevankeniszen zouden ontslagen zijn, en 't gene dat zy daar door verlooren hadden, weder herwonnen hebben.

Maar 't schijnt dat de Conspirateurs een gróote hinderpaal in het uytvoeren van hunne desseynen hebben ontmoet. Zy wisten zeer wel dat'er een doodelijke en onycranderlijke afkeer van 't Pausdom in de harten der Engelschen in 't gemeen was geworteld, sederd den tijd der Reformatie af, daar zy nochtans geduurende die korte tijd dat het ons onlanghs bezocht, geen beter behaagen in 't zelve schepten, door de kennisse die zy'er van kreegen. Dies hadden zy noodzaklijk behooren te denken, dat dit een schrikkelijke hinderpaal zou moeten zijn in 't desseyn, om den gewezen Koning weer

op den Throon te herstellen, van wien de Engelschen beswaarlijk
 sullen konnen denken dat hy veel beter of oprechter geworden is,
 door zo langh onder des Franschen Konings Voogdyschap gestaan
 te hebben; noch ook gelooven dat het mogelijk is, dat hy weder
 zoude keeren, zonder de verdelginge der Protestantse Religie, niet
 alleen in Engeland, maar waarschijnlijk door gansch Europa.
 Dese tegenwerping, welcke zoo volkomen tegen 't middelpunt van
 hun desseyn aanstreefde, vonden zy noodig uyt de weg te nemen,
 eer zy een stap verder konden voortgaan: en schoon de gansche
 wereld het ongemogelijk acht dat de geweesen Koningh zoude we-
 derkeeren, zonder van 't Pausdom gevolgd te worden; zo laten
 de Agenten van dit disseyn zich nochtans voorstaan het tegendeel
 te konnen bewijzen; 't welck, zoo 't scheen, alles was dat zy pre-
 tendeerden. Doch wat reden zy daar toe hadden, of tot wat eynde
 het zoude strekken, kan ick niet begrijpen; uytgezeyd dat de saak
 niet meer kon lijden, ja noch naauwlijcks soo veel. Want schoon
 wy gelooven dat het sou konnen mogelijk zijn, dat iemand van een
 brugh afspiong, zonder te verdrinken; of van een steylte afrolde,
 zonder te pletteren te vallen; (dewijl men van die beyde exempe-
 len heeft) zo sou echter niemand, dan een uyt sinnig mensch, sulks
 weer willen hervatten, op hoope van de zelve uytflagh. Maar op
 dat de schelmery ordentlijk mocht toegaan, soo hielden zy een tor-
 meele beraadslaginge en conferentie tusschen verscheydene Lords
 en Edellieden, *zoo wel Whigs als Tories* (want dit sijn de eygenste
 woorden in zeker Geschrift, dat'er een verhaal van doet; en onder
 andere in Ashtons boesemgevat was) waarin men beweesen had,
 dat hy weer zou konnen keeren, sonder de Protestantse Religie
 eenigh leed aan te doen; en alwaar men verscheyde aardige opge-
 pronckte sproockjes had voorgesteld, die, wanneer Jacobus het
 Land veroverd, en sijn Throon door de Fransche wapenen weer-
 gekreegen had, niets meer zouden om 't lijf gehad hebben, als
 sijne belofte toen hy tot de Kroon quam, en sijne eed op de Kroo-
 ning gedaan, dat hy de Regeering, so als die toen in Kerk en Staat
 bevestigd was, soude beschermen. Maar nu segt men, hy heeft op den
 toom gebeten, en gevoeld hoe seer het doet, en indien hy nu weer
 quam, so soud hy meer wysheyd geleert hebben, dan sulke quade
 gangen te gaan, die hem te voren hadden neergestort en geruineert.
 In ongetwijfelt al soo veel, als eenig Struykroover of Moordenaar.

die:

die geduurende zyn gelukkige Regeeringe was gepardonneert geweest, het rooven of moorden zou laaten, om dat hy eens de galg had in 't gezigt gehad. Men zou denken dat de voorige uytlandigheyd van byna twintig jaaren, lang genoeg behoorde geweest te zyn, om luyden van eenige vroomheyd en verstand te leeren, indien sy ooit tot het een of 't ander waaren bequaam geweest: of ten minsten dat de wakkere schuuring, die haar van 't volk van Engeland bejegende, eer zy tot den Troon quamen, haar zoude geleerd hebben, hoe sich te draagen, wanneer zy 'er op waaren bevestigd; en hoe om te gaan met een Natie, die schoon zy niet ligt vertoornd wert; echter eens tot toorn vervoerd zynde, nooyt byt zonder dat haare tanden t'zamenkomen, en die, schoon men haar hoofden afkapt, echter niet los wil laten 't gene zy eens heeft vat gekreegen. Daar is een spreuk voorhanden van een zeker Koning, die wat wyser was dan hy daar van wy nu spreekken, welke met waarheyd en recht wel mag toegepast worden op eenige van zyne oude Hovelingen, en die onafscheydelyke vrinden, die noyt zullen missen om zyne ooren en hart te bezitten; *Stamp een dwaas in een Mortier, hy zal nochtans van zijne dwaasheyt niet afwijken*: 't welk een ongelukkige tegenwerping was, die ik geloof dat deeze luyden van verstand en reeden, vergeeten hebben op die conferentie te beantwoorden; hoewel het schijnt, dat verscheide die daar tegenwoordig waaren, en zeer yverig voor de Protestantse Religie pretendeerden te zyn, zich al zo volkomen ontrent dit punt van geschil hielden voldaan te zyn, als iemand, die noit eenige proef van een gebeurde zaack heeft gehad, zich voldaan acht over een mooye onderstellinge om na de Wereld in de Maan te vliegen, met een Wagen en een gespan van Ganzen. Ondertusschen moeten zy evenwel toelaaten, dat andere lieden twyfelden aan 't gene daar zy zig vergenoegd mede hielden, ten minsten zo lang tot dat zy een exempel konnen toonen van een superstitieuse Paapse Vorst, die zyne Protestante Onderdaanen langer woord gehouden heeft, dan het met zyn interest overeen quam, of hy magt had om het te breken. Doch wat 'er ook van zy, wy konnen altyd uyt de Tytel der Conferentie reeds gemeld, bespeuren, dat met de eene of de andere party het te houden, niemand eerlijk maakt; dat getrouwigheyd niet aan een zyde of interest gehecht is; dat 'er Verraders van beyde kanten zyn; en dat alle die de Regeeringe lief hebben, van

harten tot bescherminge daar van, behoeven t'zamen te spannen, schoon zy van verscheelende sentimenten zyn in andere zaaken; ten zy zy willen dat hunne Religie, en zy zelfs, door den gemeenen vyand zouden geruineert worden.

Na 't houden van deeze Raadslag, mogen wy wel gelooven, dat zy 't werk wakkerder hebben voortgezet, dan te vooren, hebbende de zaaken reeds tot dien staat gebragt, dat zy volgens verscheydene hunner brieven van verraderlyke correspondentie, byna aan 't successe niet twyfelden; indien zy maar met macht van Vrankryk wierden bygestaan, op die wyze en tijd die zy hadden voorgesteld en in 's breede ontworpen. En indien zy het hunne dedden, en dat een zeker persoon (die men licht kan raaden wie zy meenen) maar in Westmunster-hal verscheen, gelyck zy in een van hunne Schriften teggen, zo twyfelden zy niet, *Of de zaak zou voor de Termijn van Paaschen tot een uitspraak komen.* 't Welck zo veel te zeggen is, als dat wy voor dien tijd alle in bloed en confusie zouden gedompeld, en zoo ellendigh geweest zyn, als dese Conspirateurs en hunne meesters ons zouden hebben koncen maken.

Tot dien eynde stelde men exacte Lijsten op van alle onze Scheeps-toerustingten, wat voor Schepen gerepareert waaren, en welke niet, van de eerste rang af tot de zelve toe, zonder zelfs het kleyn Vaartuygh en de Advijs-jachten te vergeeten; waar by dan ook die Capiteyns wierden opgegeeven, die 't apparentst waaren om tot het Fransch Interest te trekken. Zo dat wy nu niet langer ons hoofd hoeven te breeken, om te raaden hoe 't komt dat 'er zo veel Fransche Pistoletten onder ons insluypen, waar van 'er noch onlangs in een somme van maar ontrent vier honderd gulden wel vier-en-twintigh heeft ontfangen. En 't gene noch schelmachtiger is, men stelde onderrechtingen op voor de Fransche Vloot, hoe en waar zy onze Vloot zouden aanvallen en vernielen, hebbende een geproportioneerd getal opgegeeven, en tijd wanneer sy in zee moesten gaan, aangewezen, en dat zy op onze Kusten voor al niet laater als in Maart, of 't voorst van April, moesten verschijnen, om te beletten dat de Hollandsche Vloot zich niet by de onze voegde. Zy moesten Spithead in haar weg aandoen, de Schepen daar verbranden, en de Stad inneemen; tot welcken eynde men voor haareen net opstel had gemaackt van alle de Kryghsmacht in Portsmouth, beneffens de staat der verscheydene Forten, als South-

sea,

sta, Trevenion, &c. en de groote van 't Garnisoen, en hoe licht het was om zo een desseyn uyt te voeren. Londen onder anderen most voor al niet vergeeten geweest hebben; want daar viel niets te doen, zo lang die hoogmoedige burgers niet vernederd waren. *Carthago est delenda.* Verdelgt dat, of dat zal Romen verdelgen; of ten minsten laat de Fransche Schepen altyd gereet leggen om het te plaagen, tot dat de zaaken rijp, en de Rebellie sterk gendeg is, even als of het voor dezen door de brand nog niet genoeg was geplaaagd geweest.

Maar zy wisten wel wat aangenaamst zoude zijn by den persoon, die haar te werk stelde, en die terwijl hy aan 't roer zat, zoo een oprecht Vader des Vaderlands was, die de Stad altijd zoo hartelyk beminde, en tusschen wien en deselve zo weynig vriendschap ooit verlooren ging. Voorts had men, indien het tot een Zeeslag zoude komen, al een plaats bestemd waar de Engelschen aan te tasten, te weten niet zoo hoog als verleden zomer, dicht by de Beachy, maar liever in de mondt van 't Canaal. En dit alles most vergezelschapt zyn met de Landinge der Franschen, en de opentlijke afval der Verraders binnens lands, die aanstonts tot hunne bystand zouden komen; moetende alles in 't werk gesteld worden, zo dra als 't mogelijk was, na des Konings vertreck na Holland, zijnde een Proclamatie vervaardigd (die misschien niet min krachtigh was als Colemans Declaratie om 't Parlement te dissolveren) tot dien zelfden eynde als men in de Consultatie voornoemt van gesproken had; in welke aan alles de schoonste glimp was gegeven, zullende de Protestantse Religie zo zekerlijk bevestigd en beschermd worden als te voeren, en zy alleen maar alleen de Regeering, en alle de onnozele Catholijken niets anders als de vrye oeffening van hunne devotie hebben. De Dispenseerende Macht, en de Prerogative, zou men laten daar dezelve voor die controversie was geweest; en alle perloonen wierdt belast om tegen een zekere dag niet onder de Fransche Standaard te begeven, en verraders te worden, op poene van gestraft te worden als zoodanige.

Om dan deze desseynen te effectueren, en Correspondentie met de Vyanden onzer Natie te houden, practiseerde men verscheydenley Verdichtfelen, om deze verraderlyke practyken te bewimpelen. Eenige van de Brieven waaren als Coopmans Brieven ingesteld, raadende hunne Correspondenten om zonder tóut zoodanige

nige Factoors uyt te picken, die stout en schrandter waren, om eenig waarschijnlijk oogmerk te bereyken, en bequaame middelen te kiezen, om dezelve tot een uytflag te brengen, 't welck, voegden zy'er by, zo wel het leven als de bestiering der Koophandel was. Voor al most men zoo snel en spoedigh daar mede te werck gaan als 't mogelijck was, en met de resolutien en actien niet semmelen, dewijl de Zee nu open was, en het over eenige maanden periculeus zou zijn by der Zee te varen.

Andere waren vermomd onder 't verdichtsel van Huysheeren of Heerschappen, zeggende tegen den persoon, aan wien de Brief hield, dat veele van de Bewoonders misnoegd waren over de bejeningen die haar voorquamen, &c.

Andere scheenen zeker pleydoy te betreffen, gelijk reeds is gemeld. Sommige waren brieven van Civilityt en Complimenten, gelijk als van den eenen goe-bekende aan den anderen, verzekerende dat hun oudste Broeder, en de meeste van hunne Familie hare goede Vrinden waren, en blijven souden; vraagende met een naar 't kleyne Wicht, het welck zy noch niet gezien, maar gehoord hadden dat het een zeer geestig en aardig dier was. En dit alles onder gefingeerde namen, als aan Mr. Reading en Juffr. Reading, Mr. Charleton, en anderen.

Daar benevens waaren 'er verscheydene Characters en Sleutels by gevoeghd, om het voornaamste werk te bedeckter te konnen voortzetten; in 't eene had men de Letteren van 't A. B. C. gebruykt, om personen of zaaken te betekenen, staande een letter voor den Koning van Vrankryk, een andere voor den gewezen Koning, en een derde voor den Koning van Engeland, en zo vervolgens voor den Hertogh van Luxemburg, de Hertog van Powis en zijne Hertogin, Engelandt, Schotlandt, Yerland, Hollandt, Duynkerken, &c. de Marquis van Carmarthen, de Lord Devons-hire, de Lord Clarendon, de Lord Preston, en verscheyde andere groote Persoonagien, zo wel haare Vrinden als vyanden. Maar dit was aanmerkelijk in haar meeste Brieven, dat hoewel zy op zo een wyze, als gemeld is begonnen, en dat zy dien trant vry aardig vervolgden, echter voor 't besluyt gebruykten zy doorgaans zulcke hooge en diepe uytdrukfelen van respect en eerbiedigheyd, die niet konden passen met eenigh fatsoen, dan op personen van de hoogste qualiteyt, en die zy hunne Souvereynen oordeelden te zijn.

Een

Een goede Slokker onder de rest was zo yverig in de zaak, dat hy betuygde zyn hoope van den hemel daar op wel te willen wagen, of ten minsten een expressie die weynig minder, indien niet het zelfde, behelste. Maar na alles dat geschreven, gezegd of gedaan kon worden, blyft Londen haar nog in de krop steken, wiens Burgers of Geestelykheyd zy geen gevallen in konden scheppen, zynde de Geestelykheyd, gelijk zulks nadrukkelyk wordt gezegt, alle *eenemaal* ondengend, en de *slimste* van de *gansche* Natie. Ik verwonder my waar mede de Geestelykheid van Londen den Lord Preston zo verplicht heeft, dat hy haar met zod een snood Character geliefd te vereeren; Doch 't is geen nieuwe zaak dat boosdoeners aan de gene die haar ontdekken en vervolgen, quadaenaamen geven, terwyl zy niemand voor eerlyke borsten houden, dan zulke die zo groote sehelmén zyn, als zy zelve. Ondertusschen schijnt het evenwel dat alle de Goude Louisen, die reeds ontfangen zyn, nog niet mogen helpen: Geld is de leus door de gansche wereld, en de Jacobiten hebben 't zo wel van doen als wy; zulcks dat die bloedzuigers geduurig niet doen als schreeuwen, Geef, Geef, zonder ooit vergeenoegd te zyn. Arme Koning Iacobus! moet hy nog pensioenen betalen, terwijl hy zelf een pensionaris is. 't Slimst is, dat zyn koopengeld in Engeland niet wil gaan, en 't zou in Yrland ook geen mode wezen, hadden die gasten maar ander. De klagten zyn zo menigvuldig, en de bedelaars zo stout, dat men gemakkelijck kan besluyten dat hunne Koning niet zonder haar, nog zy zonder hem, kunnen leven. *My Lord zal u bekend maken wat ik van nooden heb. Ik heb aan My Lord mijn nood te kennen gegeven. Brenger dezès weet wel hoe ik ben geprest geweest, en hoewel ik verdienst heb - - en nog veel meer van dien inhoud, gelijk de wereld binnen korten in de gedruckte Examinatien wel zal zien.*

Na dit alles staat het in iemands keur, of hy gelooven wil dat 'er een Complot is geweest; en men mag zeggen en zweren (en echter niet meyneedig zyn) dat dit al zoo groot een verdichtfel is als het Paaps Verraad in 't jaar 1678; en dat alle de gene die 'er om sterven, sulcks Martelaars als Coleman, en al zo onnosel zyn als de Iesuiten. Ja had dit alles niet zo zonderling ontdekt geweest, de zaken zouden de selfde cours gegaan hebben; en indien de groote Agenten het maar veylig met hunne schriften waren ontkomen, of dezelve op de grond van de Zee hadden weten te krijgen; indien dan de Franse

Vloot, volgens de bestemde tijd, op onse Kusten had verschenen, gelyk als verleden zoner, wie zou van eenig verraad dies aangaande meer hebben kunnen droomen, dan toen sy de verledene reys quamen aanzetten; of wie zou gedacht hebben, dat zy ergens anders toe quamen, als om haring op onze Kust te vangen, of moye linien by heldere zonnenschyn dwars over't Canaal te maken.

Ik zoud alhier met het verhaal van dit vervloekte desseyn geeyndigd hebben, indien niet een nieuw en zonderling toeval ons daar op nieuws confirmatie van gegeven had. Pas een week of twee geleeden, wierden twee Messieurs gevat, die in een kleyne Sloep uit Vrankryk quamen, en het digt by Lewis in Suffex aan strand hadden gezet; te weten Sir R. P. die door de moedigheyd van sijn inborst, en de kracht van sijn eygen natuurlijke reden (zynde die beyde immer zo gewigtigemotiven, als de argumenten der Jesuiten,) de Protestantse Religie voor de Roomsche verliet, onder de Regeering van den gewesenen Koning, en zyne Kinderen ook gaarn zo opgetrokken zoude gehad hebben, indien hunne deugdzaame en wyze moeder haar niet buiten sijn bereik had geplaatst: en d'ander was Colonel M. een oud ervaren Officier: maar dewyl zy ten huise van een voornaam Roomse gesinde in die Gewesten gingen, zo zou een van dese mannen van Interest en geld, seer wel hebben gedaan, indien hy zich daar t'schuyl had gehouden, ter rijd toe dat het Complot was rijp geworden, en dan volk geworven, om het desseyn voort te setten; en de ander, die meer verstand en ervarenheyd had, mogt 'er het commando over gevoert hebben. By deze was het dat men ook verscheide Brieven van een gevaarlyk gevolg gevonden heeft, welke, zo gezegd word, exactelyk confirmeren 't gene te vooren al ontdekt was. En misschien zal ons hier nog eenige oprechthet, hoewel niet veel verstand, voorkomen, door een opentlijke bekentenis dat zy by den gewesenen Konig aan de Boyne geweest, of liever met hem daar weg gelooopen waren.

Het is ook wel aanmerkens waardig, hoe listig de Conspirateurs het bestoken hadden, om een ontdekkinge voor te komen; 't is zeker dat zy schier alles hadden gedaan, dat iemand, die geen zin in hangen had, zou hebben kunnen doen, om zich zelve buyten perykel te houden; hebbende voor alles, uitgezeyd de Godlyke voorsienigheyd, zorg gedragen. Hier aan land zynde, bedienden zy zich van yzere polveyen, die door een veer open en toe gingen, en met

met leer bedekt zynde, onderaan de schoenen waren vast gehecht, om daar in hunne verraaderlyke brieven en schriften te verbergen. Maar, deze hadden 't ongeluk van zo wel ontdekt te worden, als de maker daar van, die onlangs gevaris, en daar over in hechtenisse zit. 't Gene zy om 't zelfde oogmerk ter Zee deden, wierd op een zonderlinge wyze vruchteloos gemaakt, en strekte maar tot een sterck bewys tegen haar.

Hier van dan kan men gemakkelyk overstappen tot de wonderlyke ontdekkinge van dit zo diep en wel beleyd desseyn, in 't welk mischien eenige zaken nog niet ryp genoeg zyn om aan de Wereld te ontdekken. Dits zal ik alleen van dat gene spreken, 't welk ten opzicht dezer groote zaak op het openlyk Toneel is verscheenen.

Na dat het ontwerp van hun desseyn aldus, als boven gemeld is, was vast gesteld, en de verzekeringen en protestatien der voornaamste persoonen in 't zelve begrepen, met hun eygen handschrift waren gegeven, om alle tot getuygen tegen haar te konnen verstreken; zo maakte de Lord Preston, en zyne twee andere Complices, Majoer Ashton en Mr. Elliot &c. sich gereet om na Vrankryck te vertrecken, en verslagh van den ganschen handel te doen. Tot dien eynde moest men een Schip af huuren om haar daar na toe te brengen; en een gevonden hebbende, moest men met de Schipper accordeeren; die op de eerste t'zamenkomst 200 pond Sterlings eyschte, om haar behouden daar te leveren: op de tweede reys raakte hy 't met Ashton en Elliot eens, wordende het accoord op honderd pond Sterlings geslooten; mits dat het geld zoude gesteld worden in handen van Justf. Burdet, tot dat het werk verricht zou zyn. Gelyk 'er dan ook 93 Guinees en 6 pence betaald wierden, wordende de oneffen *sixpence* midden door gebroken, en een stuk daar van by Justf. Burdet gelaaten, terwyl Mr. Ashton 't ander bewaarde, dat hy aan de Schipper soude overleveren, zo dra hy zyne Passagiers in eenige haven van Vrankryck had aan land gezet, die dan, wanneer hy 't zelve stuk by Justf. Burdet bragt, en men bevondt dat het op de andere helft paste, de honderd ponden zoude ontfangen.

Volgens dit verdrag dan maakte de Schipper sijn Smack gereedt voor de reys, en alles vaardigh zynde, quamen zy aan de Surrysteyger's avonds laat, om alle suspicie te ontgaan, en namen een kleyn Roei-schuytje, waar meede deze drie, beneffens de Schip-

peren de Lords Knecht, door de brugh na de Tour reiden; waar tegen over, dicht by de Pekelharing-ſteyger, zy in de Smak, die die daar gereed lag, overtraden. Maar het weer koud zynde, zo had de Schuytevoerder haar, gelyk 't wel meer gebeurt, zyn rocken geleent, welke door dat het laar was, en hy in haast om weer te rug te komen, zo wel als zy om van hem ontslagen te zyn, daar vergeten wierden; en hy ſich daar na bedenkende, en wederkomende, zo ontkenden zy 't, zulks dat hy genoodzaackt was om t'huys te gaan zonder deselve.

Ondertuſſchen zakte het ſcheepje de Rivier af, zo ſnel als de wind en 't gety haar voeren kon, zo dat zy wel haast by Long-Reach quamen, alwaar 't Fregat George ten anker lag, daar de Lord Preſton eenige vrees voor had, en daarom aan de Schipper verzocht dat hy haar zoude verſchuylen, tot dat dat gevaar verby was, gelyk hy ook deed, verbergende haar onder de Plegt-luyken op de ballaſt; doch uyt het geſicht van 't Fregat zynde, quamen zy weer boven. Maar komende by de Blokhuyſen te Graveſand, oordeelde Mylord het veyligſt weer ſchuyt te gaan, gelyk zy ook deden, begevende zich weer na 't vorige hol. Ondertuſſchen quam 'er een ſloep aan boord, welke de Schipper meende dat maar alleen quam om te preſſen, gelyk als Capiteyn Billop, die 'er in was, voorgaf, dat zulcks het eenighſte werck was, waarom hy quam. En toonende een ordre om te preſſen, vroegh hy de Schipper of hy eenig volck aan boord had? De Schipper antwoorde dat hy een Vrybrief had, die hy voordien dag haalde; waar op de Capiteyn zeyde, dat 'et hem ſpeet, maar dat hy evenwel nog wat nauwer moſt zoeken; en gaande daar op in 't hol, zo vond hy de Lord Preſton en de twee andere op de ballaſt, die hy terſtond beſocht of zy Pampieren by zich hadden, terwyl een van de Matroſen die met hem gekomen was, gewaar wiert dat Mr. Aſhton iets in zyn boezem ſtak, waar van hy den Capiteyn ſtraks verwittigde, die hem daar na vragende, ſo antwoorde Aſhton heel reſoluyt, het was maar alleen zyn neusdoek, die hy terſtond uyt ſijn boezem haalde; maar de Capiteyn 't ongeraden achtende hem te betrouwen greep toe, en bevond iets dat veel wichtiger was, namelyk dat beruchte pacquet van brieven, waar in al 't werk vervat was, beneffens een ſtuk lood, met een end pak gareen daar aan gebonden, dat zwaar genoeg zoude geweest zyn om het zo diep te hebben doen ſinken, dat 'er niemant iets van zoude na vertelt hebben; ook ſouden ſy
daar

daar niet lang mede gedraakt hebben, indien sy door vrese sig niet in een plaats begeven hadden, alwaar 't onmogelyk was om iets sulks te doen. Maar men vout nog verder bewyzen tegen haar; want ter selver plaatse alwaar Ashton die pampieren had opgeraapt, bemerkte de Matroos dat noch iets anders lag, 't welk men bevond een paar zegels te zyn, beyde de Lord Preston toebehorende, zynde 't een het zegel van sijn ampt, als Secretaris van Staat van Kon. Jacobus, en 't ander sijn eygen wapen, welke beide hy aan den Capiteyn overgaf, bescuerende ter selver tyd dat Mylord Preston seer beteuterd en besturven was, bevende van angst, en konnende nauwlyks een woort spreken. Niet te min wiert de Capitein door Mylord en de andere met grote belceftheid en respect bejegend, verfoekende dat hy met haar wilde aan land gaan om sig eens te ververschen: dog hy dat so geraden niet vindende, presenteerde nochtans om haar tot dien eynde te vergezellen aan 't Fregat George, 't welk in haer weg na Londen lag, en waar voor zy nu niet langer behoeften vervaard te zyn. Doch bevindende dat alle deze uytvlugten niets op den Capitein vermogten, zo besloten sy om hemaan twee andere kanten aan te vallen, synde de meeste menschen zodanig gestelt, dat sy voor een van dezelve bloot staan. Men presenteerde hem dan eenige honderd Guinees, alleen maar om van die pampieren, welke hy genomen had, te mogen disponeren; 't welk hy gemakkelyk kon doen, sonder eenige suspitie te geven aan de gene die by hem waren, dewyl Mylord een ander packet brieven van minder belang had, waar aan men het lood dat aan het andere was zou kunnen hangen, en 't alsoo gemakkelyk kunnen doen doorgaan voor 't gene zy eerst genomen hadden: zeggende wyders dat het een edelmoedige daad van den Capitein zou zyn, indien hy met haar wilde gaan. Doch dit alles had geen vat op hem; want hy bleef getrouwen onwrikbaar, terwyl de sloep vast wakker na London voort bruyste; 't welk Elliot bemerkende, so swoer hy dat zy roeiden, als of men haar alle na de gevankenis wilde voeren; en hy wenste van hare, toen sy onder de brug quamen, dat die mogt invallen, en haar alle doen te gronde gaan. Maar 't mogt niet helpen, de brug was al so hartneekig als de Capitein, en bleef staan ter zelfde plaatse daar sy nu al twee of drie hondert jaren had gestaan; terwyl de sloep vast lustig voortgeroeid wierd, en hare vracht tot Wihal aanbracht, alwaar de Lord Preston in 't uytreden wat gelt gaf aan twee van 't Bootsvolk der Smak, die met haar mede gevoerd waren, beveelende haar dat

zy, geëxamineert werdende, zouden zeggen dat het Schepje na Vlaanderen, en niet na Frankrijk was gedestineert.

Zoo dra waaren zy niet aan land, of Capiteyn Billop ging by den Lord Nottingham met het Packer, dat hy gefaisced had; 't welck hy geopend en doorzien hebbende, weer aan den Capiteyn gaf, die het toen aan den Marquis van Carmarthen overleverde, welke dezelve desgelijks bezien en gemerkt hebbende, by den Koning bracht; waar na ze den Lord Sidney ter hant gestelt wierden. En also 't bleek dat zy verraad genoeg behelsden, om alle de de Conspirateurs in Engeland opgehangen te hebben, sijn wierd der Lord Preston weer te rug gezonden na de plaats, waar van hy eerst onlangs gekomen was, te weten de Tour van Londen; en de andere twee wierden desgelijks vast gezet.

Het duurde niet lang hier na dat men haar deed aanzeggen, dat zy te recht gestelt zouden worden, en zig derhalven daar toe gereed mogten maken. De Bill tegen haar wierd met weynig hapering bondig verklaart op Donderdag den 25 January, en 's anderendaags wierden zy in Old-Bailly te recht gestelt, zynde Mylords verzoek, om uytstel tot 's Maandags, hem afgeslagen. Want het was reeds hoog tyd dat de vyanden der Regeering mogten weeten, dat dezelve verfoerd kon werden, en 't hart wel had om Justitie te doen over hun verraad. Daar en boven kon uytstel in zo een geval uyt verscheydenley inzicht gevaerlijk zyn, en misschien alleen dienen om de Complicen deezer Verraders aan te moedigen, en de ware vrienden des Konings en Koningsryks mismoechtig te maken. In deze te rechtstellingh insteerte de Lord Preston te vergeefs op zyn Pairschap, (dewijl hy in Engeland niet meer als een Ridder, schoon in Schotland een Vicomte, was) hoewel daar te vooren al een oordeel over uytgesproken, en 't zelve in 't Hoogerhuys verworpen was: doch was 'er weynig appärentie dat zulks hem ooit zoude toegestaan zyn geweest, dewijl zijn Patent gedateert was tot S. Germain, na d' Abdicatie van Koning Jacobus; en 't is zeker indien het hier was goed gekeurt geweest, dat de gene die sulks gedaen hadden, zich niet van zodanige consequentien zouden hebben kunnen bevryden, die verderflik en zeer nadeeligh voor haer zelve en de Natie zouden zyn geweest. Niet te min daar liep eenige tyd mee deur, en men argueerde een uur of twee daar over; doch 't wierd eyndelijck door de Rechtbank verworpen, gelyk men zulks ligtelijck van te vooren kon gissen. Hy versocht ook een Copy van zyn aenklagte, en bracht tot dien eynde eenige exempelen by; maar die wierden beantwoort, en zyn versoeck afgeslagen; doch een Copy van de Ceel, waar op de namen der Jury of Geswoorene Goemannen geschreven stonden, wiert hem gegeven naar gewoonte. 's Anderendaags, zynde den 27 January, des laars 1691. verscheen hy weer voor

't Gerecht, alwaar een groote menigte van allerley personen present waren, en byzonderlijk, behalven de Lords Opperrechters en hunne Confraters; verscheyde Edele Lords van de Order der Kousband, verscheyde Lords van hare Majesteyten zeer honorabele Geheyme Raed; en andere, beneffens de Lord President, de Lord Sidney, &c.

Niemant behoeft te denken dat myne mening is om door dese korte Reflectien, die ik voor heb te maken op de Regtsplegingen der personen, die toen aangeklaagt wierden, en nu van dese Conspiratie overtuigt zyn, het verhael, 't welk binnen korten daar van staet uyt te komen, door inde voorbaat te wezen, te benadelen. Indien dat dit een tyd was gelijk de gene zyn die wy beleeft hebben, waar in men de waerheit niet mogt spreken, zijnde de Regtspleginge sodanig, dat iemant, dieze zag of las, zig moest verwonderen; hoe zo veel misfinige menschen uyt het Dolhuys gebroken waren, om plaats in de Regtbank te nemen; en indien wy niet reden hadden om een recht verhael van 't bedryf te verwachten, dan zou iets diergelijks, schoon van een privaat persoon voortkomende, nodig en aengenaem kunnen zyn. Maer nu alles zodanig is beleeft geweest, gelijk 't een Hof van Justitie betaamt, en niet als voordezen, gelijk een Beerebyt, so behoeft men niet te twifelen, of 't gemeen sal eerlang voldaan worden met een waerachtige en naaukeurige te Rechtstelling van de personen, die onlangs overtuigt zyn, en welke zaak so veel gerngt in de werelt heeft gemaekt. Alles dat ik hier voorhebbe, is om uit myn eigene observatie en kennis een vergelykinge te maken tusschen dese Regtsplegingen, en die van de vorige Regeeringen, en te toonen het groot onderscheyt, zo wel tusschen het Gerecht als de Blycken.

Ten opsigte van het blyk, hier was geen geaffecteerde verswaring van saken, noch een vertoning van een walgelyke welsprektheyd, gelyk 't inde vorige rechtsplegingen toeging, daar men kaekelde als een party Ganzen op een ry. Hier was niets dan opentlyk bedrevenc zaken, of natuurlyke aanmerkingen van sels daar uytvloeyende. De weinige getuygen die de gevangenen hadden, wierden niet geaffronteert, of dwars toegesnaud in hun bewys. De gevangenen sels wierden met alle beleefdheid gehandelt, die men aan ongeluckige, schoon seer misdadige personen, behoort te bewysen. Daar was so veel reden by de Rechtbank, dat 'er geen schelden nodig was; en de gene die voor de Balie gebragt wierden, handelde men als personen die op den hals te recht gestelt, en niet als in een beere-gevecht doodgebeten souden worden. Wat de Blycken aanging; zy waren zo klaar als iets ter werelt wesen kon; 't bewys was duydelyk, en de zaak sels onloochenbaar, te weten een verwtwyseld Complot binnens lands, en een correspondentie met de vyanden buyten lands, nodigende haar over te komen, tonende haar waar zy ons moesten aan

vullen;

vallen, ontdekkende de sterkte der Natie in hare Schepen en Forten, omkoppende en verleydende verscheydene personen binnens lands, en alles aanwendende wat tot onze gemeene ruïne kon strekken. En dit alles trof deeze groote Conspirateurs tot aan 't hart, door hun eygen onloochenbaar hand-schrift, 't welck door hunne zegels, ja dubbelde zegels, bekrachtight was. 't Proces van deeze luyden stondt veel schoonder dan dat van edelen Sidney en anderen, die men van kant hielp door eenige aantekeningen op de kant van eenige schriften, wel twintig jaeren van te voren neergesteld; waar op zy een steutel maakten, doende den inhoud naar haer eygen fantasy voor Characters passeren; verongelykende daar door 't Gerechts-hof niet minder als Drydens gedicht; en door een onlangs gepraefte Figuur in de Rechte, (die men, schoon men sijn hoofd daar over ging breecken, in de *Rhetorica Poëti* niet vinden zou) genaamd *Innuendo*, verplichteden zy Koning Karel de Tweede niet weynigh, door een Tarquinius van hem te maecten. Men spaarde geen list om de gevangenen te perswaderen dat zy schuld zouden bekennen; en de eene moord wierdt uitgevoert om de andere te ligter te maaken; gelyck het gingh in 't geval van den ongelukkige Graaf van Essex, wiens bloed nog te vergeefs om wraake roept. Alles was hier zo 't behoorde; de Patriotten op de Bank, en de Quaddoenders voor de Balie; en niet averechts, gelyck wy 't voort deesen gesien hebben, wanneer de Persoonen, die te Recht gesteld wierden, de Rechters al so veel in verstand als in vroomheid en eere overtroffen. De Juries wierden niet afschrikt, noch overshort; de verdediging der gevangene was doorgans so swak en kragteloos, dat het klaar bleek hoe vergeefs en vruchteloos de poogingen van een schuldig gemoed zyn, en men kon hun vonnis gemakkelyk in hunne voothoofden leesen, alwaar het reeds was geveld door een inwendige Rechter, diē grooter was als hy die den zigbaaren Rechter-stoel bekleedde.

Dus wierd dan eyndelyck de Lord Preston na een degelycke verhooring, op een wydloopig en volkomen bewys, schuldig verklaart 's avonds ontrent zeven uren, ten selven dage dat hy te regt gestelt was; en de Majoor Ashton, na een verdediging die meer tyd wégnam, 's Maandags daar aan volgende op den 29 January. Maar 't proces van Elliot wiert tot op een ander tyd uytgesteld; doch of iemand van haar pardon sal verkrygen en verdienen, door een openhartige ontdekkinge van alle de particulariteyten van 't Complot, zal een weynig tyd misschien aan de wereld togen. Ondetruffen is 'er reeds so veel aan den dag gekomen; dat 't de realiteyt van 't Complot, en de gruwelyke en velt wyfelde deffinen, beneffens de maniere om 't zelve uit te voeren, genoegzaam aanwysst; 't welk alle personen, die nog onvoldaan zyn, en dit deffin niet begunstigen, of handadig daar aan zyn, behoorde te vergenoegen.